

Ritme, forma i direcció

Un llibre repassa les diferents tendències desenvolupades a la Bauhaus entre 1919 i 1933 per posar fi al tòpic de l'escola de disseny amb un estil únic.

Bauhaus

Magdalena Droste

Taschen, 256 pàgines

J. L. Micó

Les escoles en què es formen els dissenyadors, artistes i arquitectes sovint ajuden a entendre la seva producció. Si més no, ofereixen claus per interpretar les seves obres primerenques. Malgrat que aquesta regla té algunes excepcions, ha funcionat bastant bé al llarg de la història. En algunes ocasions, la influència d'aquestes centres ha estat tan determinant que s'ha identificat amb un estil. Per exemple, això és el que va passar a l'Europa d'entreguerres amb la Bauhaus. No obstant això, Magdalena Droste, catedràtica d'història de l'art, ha publicat aquest any una monografia en què es reivindica la varietat creativa d'aquesta acadèmia alemanya.

El llibre, titulat *Bauhaus*, sense cap artifici, és molt més que una recopilació d'imatges representatives, una virtut que es troba a faltar en altres volums de la seva editorial, Taschen. La selecció de fotografies i il·lustracions, la majoria de les quals prové de la col·lecció de l'arxiu de l'entitat, és excel·lent. Però la funció del text és imprescindible. Així, tots dos elements es complementen a la perfecció per posar fi a la simplificació que ha convertit la Bauhaus en

un tòpic. L'escola fundada a Weimar per Walter Gropius el 1919 era molt diferent de l'organisme dissolt a Berlín el 1933, quan la dirigia Ludwig Mies van der Rohe. La personalitat i l'enginy dels professors de la «casa de la construcció» (la traducció al català de *Bauhaus*) reforça aquesta tesi: Wassily Kandinsky, Lyonel Feininger, Paul Klee, Josef Albers, László Moholy-Nagy, etc.

Estètica social

Un dels principals prejudicis que tracta de desmuntar el llibre de Droste, que des de 1980 treballa a l'arxiu de l'escola, es refereix a l'arquitectura. La modernització que es proposava des d'aquest centre no tenia res a veure amb la pèrdua d'humanitat de les ciutats actuals. Darrere dels seus postulats hi havia l'ambició de combinar ritmes, formes i direccions, tal com demostren gràficament les fotos de la Casa Sommerfeld, un intent de compondre «una obra d'art unitària» de Gropius i Adolf Meyer.

A partir de casos com aquest, l'autora relaciona els encerts i els errors de la Bauhaus, els seus descobriments i les seves

contradiccions, tant des d'un punt de vista estètic, com des d'una òptica social. Després de la bibliografia sobre el centre apareguda en els decennis dels seixanta i els setanta, monopolitzada per la visió del mateix Gropius, cada cop s'editen més anàlisis ben fonamentades. L'exposició de conjunt de Magdalena Dröste, que se situa dins d'aquesta tendència, no és una obra definitiva, però contribueix a enriquir les investigacions sobre la Bauhaus. Amb l'avantatge de resultar idònia per als iniciats sense deixar de ser apta per als profans.